

Eigarskapsmelding

2016

DEL I:	3
Eigarskap	3
1.1 Kommunen som eigar	3
1.2 Dei folkevalde som eigarar	3
1.3 Selskapsorganisering.....	3
2. Selskapsformer.	4
3. Eigarskapspolitikk og eigarstrategi	5
3.1 Definisjon	5
3.2 Godt eigarskap	5
3.3 Osterøy kommune sine prinsipp og strategiar for kommunalt eigarskap.	5
3.3.1 Openheit.....	5
3.3.2 Opplæring.....	5
3.3.3 Rapportering.....	5
3.3.4 Utarbeiding og revidering av eigarstrategi	6
3.3.5 Selskapsavtale og vedtekter.....	6
3.3.6 Tilsyn og kontroll	6
3.3.7 Eigarorganet	6
3.3.8 Eigmøte	6
3.3.9 Avtaler mellom eigar og selskap	7
3.3.10 Valkomité	7
3.3.11 Krav til styrekompetanse og styresamansetning.....	7
3.3.12 Godtgjering og registrering av styreverv	8
3.3.13 Habilitet.....	8
3.3.14 Etske retningslinjer.....	8
3.3.15 Arbeidsgjevrolla til selskapet	8
3.4 Administrativt ansvar, støtte og koordinering	9
3.5 Motiv for eigarskapen	9
3.5.1 Finansielt motivert eigarskap	9
3.5.2 Effektivisering og kvalitetsutvikling av tenesteproduksjonen	9
3.5.3 Regionalpolitisk posisjonering	10
3.6 Selskapsstrategi.....	10
3.6.1 Innhald i eigarstrategien for selskapa	10
DEL II:	12
4 Osterøy kommune sitt eigarskap	12
Opplysningar og strategi for utvalde selskap	12
Osterøy Aktiv AS.....	13
Osterøy Utbygging AS.....	14
OPRO AS.....	15
Bergen Interkommunale Renovasjonsverk AS (BIR AS)	16
Business Region Bergen AS	17
Nordhordland utviklingsselskap IKS (Regionrådet)	18
Nordhordland revisjon IKS.....	18
Nordhordland legevakt.....	19
Driftsassistenten i Hordaland – Vann og Avløp IKS	20
Museumssenteret i Hordland (MuHO).....	20
Osterfjord næringssamarbeid	21
IKT Nordhordland (IKTNH).....	22
Kemneren i Bergen	23
Nordhordland Digitalt (ND).....	24
Mattilsynet Regionkontoret For Hordaland Sogn og Fjordane	25
Miljørettet helsevern (Bergen kommune)	25
Nordhordland kursregion	26
5 Vedlegg:	28
5.1 Ulike selskaps og organisasjonsformer.	28
5.1.1 Tenesteeining	28
5.1.2 Kommunalt føretak (KF).....	28
5.1.3 Interkommunalt selskap (IKS).....	29
5.1.4 Aksjeselskap (AS).....	29
5.1.5 Samvirkeføretak (SA).....	31
5.1.6 Stifting.....	31
5.1.7 Interkommunalt samarbeid	32
5.1.8 Medlemskap i organisasjonar	32

DEL I:

Eigarskap

1.1 Kommunen som eigar

Ein kommune har ulike roller;- som myndigheitsutøvar, som tenesteprodusent, som kontraktspart og som eigar. Kvar og ein av desse rollene har sine særpreg og må bli handtert på ulik måte.

Som eigar av selskap bør kommunen opptre føreseieleg og profesjonelt. Utarbeiding av ei eigarskapsmelding er ein føresetnad for eit aktivt og godt eigarskap.

Eigarskapsmeldinga er *"eit overordna politisk styringsverktøy for verksemd som er lagt til eit anna rettssubjekt, eige styre eller ein vertskommune eller til eit anna interkommunalt organ"*. Ei eigarskapsmelding skal gi informasjon og sikre nødvendige styringssignal til «selskapa».

Meldinga tek utgangspunkt i at når kommunen skipar eit føretak eller selskap eller går inn som medeigar eller deltakar saman med andre, gjer kommunen det med eit mål om å oppnå noko.

1.2 Dei folkevalde som eigarar

Som folkevald har ein ulike roller; ombodsrolla, styringsrolla, leiarrolla, arbeidsgjevarrolla og eigarrolla.

Eigarrolla skil seg frå dei andre rollene. Mogelegheita til å påverke tenester som er organisert i eit selskap vil i utgangspunktet vere avgrensa. Ofte vil organa i selskapa verke framande og annleis, for dei som er van med direkte folkevald styring av kommunal tenesteproduksjon. Der selskapet får direkte overføringar frå kommunen sitt budsjett vil påverknad vere større og variere.

Samtidig er selskapsetablering ein måte å avlaste dei folkevalde organa på. Dei tenestene som først og fremst er organisert i kommunalt eigde selskap, er brukarfinansierte tenester. Kommunalt eigde selskap utfører viktige samfunnsmessige tenester og forvaltar ein betydeleg kapital og infrastruktur. Det er derfor viktig at folkevalde forstår og er bevisst si rolle som eigar. Gjennom eigarstyringa har kommunen mogelegheit til å påverke selskapet sine rammer og handlefridom.

1.3 Selskapsorganisering

Ved selskapsorganisering skil kommunen ut ei teneste i eit sjølvstendig selskap. Etter dette blir eigaransvaret til kommunen ivareteke gjennom val av representantar til eigarorganet; - det vere seg, representantskapet, generalforsamlinga eller årsmøtet. Ved etablering av KF er det kommunestyret sjølv som tek i vare eigaransvaret. I enkelte tilfelle har kommunen òg eit finansieringsansvar overfor selskapet gjennom tilskot eller fastsetting av prisar for selskapet sine tenester.

Kommunen kan velje å legge fleire oppgåver til eit selskap eller å gå saman med andre kommunar eller private om å etablere selskap. Det er viktig at kommunestyret tenkjer heilskapleg, og at tenesta blir organisert i selskapsformer som er egna for drifta.

Felles for kommunalt eigde selskap er at dei opptrer samfunnsansvarleg. Samfunnsansvar vil seie å ta omsyn til økonomiske, miljømessige og sosiale konsekvensar av verksemda for eigarar, kundar, tilsette og andre interessentar.

Selskapet på si side skal kombinere krav til kvalitet og samfunnsansvar med krav til lønsemd og effektivitet.

2. Selskapsformer.

Grunnen til å etablere eit føretak eller selskap, eller gå inn som medeigar eller deltakar saman med andre kan vera ulik.

Kommunane står stort sett fritt til å velje selskapsform i dei tilfelle danning av selskap er aktuelt.

Ein må gjera ei vurdering på om selskapsforma passar til dei oppgåver og funksjonar selskapet er tenkt å utføre, og kva rammevilkår selskapet har behov for. Før selskapsform blir valt, skal fylgjande tilhøve vera vurdert:

- Mogelegheita for politisk styring; mogelegheita for innretning av eigarskap, samt eigarane sin reelle styring gjennom representasjonsmodellar.
- Økonomisk ansvar; kva for plikter tek kommunen på seg i høve til selskapet.
- Risikovurderingar; økonomiske, marknadsutsikter, miljø og samfunnstryggleik, kvalitet og kvantitet av den kommunale tenesta og tilhøvet til sluttbrukar/inn-byggjarane.
- Selskapet sin økonomiske sjølvstende; plikter i høve til eit selskap kontra å behalde eigen mynde i høve avgjerder om prioritering av ressursbruk.
- Fleksibilitet – endring av eigartilhøve/samarbeid med private.
- Skatte- og avgiftsmessige tilhøve.
- Reglar for anskaffingar.
- Arbeidsgjevarpolitisk strategi.

Graden av politisk styring er ulik i høve kva type organisering ein vel. Dette kan synleggjerast gjennom følgjande figur:

Jfr vedlegg med nærare omtale av selskapsformer, Kap 5.

I meldinga slik den ligg føre no er selskapsformene handsama slik;

- Tenesteeiningar – ingen omtale i meldinga.
- Kommunale føretak (KF) -
- Interkommunale samarbeid – vertskommunesamarbeid «utan styre» er sett opp, men ikkje omtalt i denne samanheng. (kan vere aktuelt ved rullering av meldinga.)
- Interkommunale selskap (IKS) –
- Aksjeselskap (AS) – selskapa der Osterøy kommune har eigardeler er sett opp og dei «større» selskapa/viktige selskapa for kommunen har omtale.
- Samvirkeføretak (SA)- Sakslivegen er omtala i meldinga.
- Stiftingar – er sett opp
- Medlemskap i organisasjonar. – dei meste sentrale er sett opp, men det er ikkje ein fullstendig oversikt.

3. Eigarskapspolitikk og eigarstrategi

3.1 Definisjon

Eigarskapspolitikk og eigarstrategi:

Eigarskapspolitikk er dei overordna premissane Osterøy kommune legg til grunn for forvaltning av sine selskap og eigardelar i selskap. Eigarskapspolitikk er dei krav kommunen set til seg sjølv som eigar. (kva slags system, retningslinjer og rutinar kommunen har for utøving av sitt eigarskap). Eigarskapspolitikk handlar om å ha ein bevisst eigarstyring.

Ein eigarstrategi for selskapa ein kommune eig heilt eller deler av er forventningane kommunestyret har til kvart einskild selskap. Eigarstrategiane skal reviderast med jamne mellomrom – i etterkant av den årlege statusrapporteringa. Eigarstrategien skal klargjere forventningar til avkastning, anten det er i finansiell forstand (utbytte) eller på annan måte. Det er viktig at eigarane sine forventningar til avkastning gjer at selskapet sitt formål kan bli realisert.

Denne eigarskapsmeldinga vert ein viktig del av utøving av det kommunale eigarskapet i Osterøy. Det er ein fordel om det er brei politisk semje om eigarskapspolitikken og strategiane.

3.2 Godt eigarskap

Målet med å utarbeide felles prinsipp for kommunen sitt eigarskap er å bidra til god forvaltning og utvikling av selskap og samarbeid i regionen, ved å tydeleggjera styringssignal i samsvar med dei målsetjingar kommunane har for sitt eigarskap. Prinsippa vil danne grunnlag for klarare retningslinjer til selskapa og forenkle samarbeidet med dei andre eigarane. Prinsippa gjeld uavhengig av selskapsform og kva for målsetjingar kommunen (kommunane) har med selskapet eller samarbeidet.

Eit bevisst eigarskap er ikkje nødvendigvis det same som aktivt eigarskap. Eigarstyringa må vere til det beste for selskapet. Det tyder at kommunen og dei folkevalde veit kva dei vil med selskapet, at eigarstyringa er basert på kunnskap og diskusjonar og ikkje berre på styringsvilje. Eigarstyringa skal skje av dei folkevalde samla.

3.3 Osterøy kommune sine prinsipp og strategiar for kommunalt eigarskap.

3.3.1 Openheit

Kommunen sin eigarskap skal vere prega av openheit. Prinsippet om meiroffentlegheit skal ligge til grunn.

3.3.2 Opplæring

Kommunalt eigarskap skal vere tema på folkevaldopplæringa i starten av kvar kommunestyreperiode. Roller, styringslinjer og ansvarsfordeling skal vere sentrale emne i opplæringa.

Eigarskap/eigarskapsmelding skal òg vere tema/sak på eit kommunestyremøte tidleg i valperioden.

3.3.3 Rapportering

Kommunen sin årsrapport skal innehalde eit oversyn over kommunalt eigarskap. Status og utvikling i viktige selskap skal omtalast i kommunen sin årsrapport eller i eiga melding. Kommunestyret skal minst ein gong i kvar kommunestyreperiode få seg førelagt ei ajourført eigarskapsmelding for drøfting. Formannskapet skal årleg drøfte utvikling i selskapa, behov for og ønskje om mogelege endringar og tiltak.

Protokoll frå møte i eigarorgana skal vere tilgjengeleg for formannskap og kommunestyre.

3.3.4 Utarbeiding og revidering av eigarstrategi

Osterøy kommune skal utarbeide ein klar eigarstrategi for dei selskapa ein finn særleg viktige, der kommunestyret sine forventningar til selskapet er formulert. Eigarstrategiane skal reviderast/gjennomgåast med jamne mellomrom – minst ein gong i kvar kommunestyreperiode. Eigarstrategien skal klargjere forventningar til type avkastning, enten det er i finansiell forstand (utbytte) eller på annan måte.

3.3.5 Selskapsavtale og vedtekter

Selskapet sitt formål skal gå fram av selskapsavtale/vedtekter. Formålet med selskapet bør bli vurdert med jamne mellomrom. Det er særleg viktig at kommunestyret er medvitne om kor stor handlefridom styret har til å utvide verksemda.

3.3.6 Tilsyn og kontroll

Kontrollutvalet skal på kommunestyret sine vegne sjå til at det blir ført kontroll med kommunen sine eigarinteresser i selskap. Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden utarbeide ein plan for selskapskontroll som skal bli vedteken av kommunestyret. Med utgangspunkt i planen skal kontrollutvalet gi rapport til kommunestyret om gjennomførte kontrollar og resultatet av desse. Kontrollutvalet og kommunen sin revisor har høve til å vere til stades på møte i eigarorgan i kommunale selskap og aksjeselskap som er fullt ut offentleg eigde.

3.3.7 Eigarorganet

Selskapet sitt eigarorgan er generalforsamling, representantskapsmøte eller årsmøte.

Det er politisk leiing, ordføraren, som skal representere Osterøy kommune i eigarorganet. Kommunestyret kan velje eigne representantar til generalforsamling/representantskapsmøte. I dei tilfelle der det ev skulle oppstå dobbeltrollar må kommunen velja alternative personar/løysingar til å ivareta mynde i eigarrollen for å hindra ugildskap.

Det skal vere kommunikasjon mellom kommunestyret/formannskapet og kommunen sin representant i høve generalforsamling/representantskapsmøte. Utøvinga av den kommunale eigarskapen skal spegle kommunestyret sitt fleirtal.

IKS-lova fastset at deltaking i representantskap skal dekkast av valde medlemmar ev varamedlemmar og fullmakt kan ikkje nyttast.

3.3.8 Eigarmøte

I tillegg til generalforsamling/representantskap bør det vere møte mellom selskapet og formannskapet med jamne mellomrom. For selskap som Osterøy kommune eig 100%, eller har dominerande eigarposisjon i, skal det vere årlege eigarmøte med formannskapet.

For selskap der Osterøy kommune er deleigar av ein viss storleik bør det vere minst eit eigarmøte i kvar kommunestyreperiode. I slike møte skal det ikkje bli fatta formelle vedtak. Eigarmøtet er ein uformell arena kor selskapet informerer om status og utfordringar og der selskapet si utvikling og strategi blir lufta, drøfta og diskutert. Slike eigarmøte kan ev verte halde i tilknytning til møte i generalforsamling/representantskap.

Ved spesielle høve kan det og vere aktuelt å informere kommunestyre om status og utvikling i selskapa ved at dagleg leiing/styreleiing informerer kommunestyre direkte.

3.3.9 Avtaler mellom eigar og selskap

Det kan bli utarbeidd aksjonær-/eigaravtale som beskriv tilhøvet mellom eigarane, ordningar med informasjon til eigarane utanom representantskap/generalforsamling, selskapet si verksemd og val av styre. Eigarane skal i samspel med styret og leiing sikre god leiing av selskapet.

3.3.10 Valkomité

Osterøy kommune vil arbeide for at det blir vedtektsfesta bruk av valkomité for å sikre samansetjing av styret med utfyllande kompetanse og i tråd med eigar sitt formål med selskapet. Valkomiteen si tilråding bør vere grunngitt og bli lagt fram for eigar før generalforsamling/representantskap.

Osterøy kommune vil arbeide for bruk av tenestetid/funksjonstid for medlemmar av valkomiteane for å sikre kontinuitet og fornying.

3.3.11 Krav til styrekompetanse og styresamansetning

Det er eigar sitt ansvar å sørge for at styret blir sett saman og får rammevilkår slik at dei kan utøve sitt virke til beste for selskapet. Styret er eit kollegium som består av personar med personlege eigenskapar som utfyllar kvarandre når det gjeld kompetanse. Eit styreverv er personleg. Styremedlemmene representerer ikkje kommunen. Styremedlemmene skal arbeide for selskapet sitt beste. Det er viktig at kommunestyret er klar over dette og tek omsyn til dette ved val av styremedlemmer. Styret sin kompetanse må vurderast ut frå selskapet sitt føremål.

Der det blir peika ut vararepresentantar til styret bør ordninga med numerisk vara bli brukt for å sikre kontinuitet og kompetanse i styret.

Politisk deltaking i selskapsstyre er tillate. Ordføraren bør, grunna generalforsamlingsmynde, ikkje vera styremedlem der kommunen har eigarinteresser. KS tilrår og at kommunen er kritisk i bruken av leiande folkevalde (formannskapet) i styre for selskap der kommunen har eigarinteresser.

I selskap der ein har eigarmøte med formannskapet bør ikkje desse vera ein del av styret.

I kommunale føretak (KF) kan rådmannen og rådmannen sin stedfortredar ikkje sitje i styret. KS tilrår og at kommunen er kritisk å nytte rådmann eller rådmann sin stedfortredar til styremedlem i selskap der kommunen har eigarinteresser.

Ein ønskjer at administrasjonen får rett til å møta som observatør i dei kommunale selskapa.

Osterøy kommune vil ha ei bevisst haldning til val av styremedlemmar der ulike omsyn vert balanserte, «ikkje for nært og ikkje for fjernt.» Kommunen skal ha ei bevisst haldning til samansetjing av styre og eigarorgan slik at rolleblanding og habilitet vert handsama på ein god måte.

Osterøy kommune vil arbeide for bruk at funksjonstid/tenestetid for styremedlemmar for å sikra kontinuitet, fornying og tilknytning til kommunale interesser.

Osterøy kommune vil arbeide for balansert kjønnsrepresentasjon i alle styre.

3.3.12 Godtgjering og registrering av styreverv

Godtgjeringa til dei som sitt i styra bør reflektere styret sitt ansvar, kompetanse, tidsbruk og verksemda sin kompleksitet.

Styreleiar bør godtgjerast særskild i høve til styremedlemmene.

Osterøy kommune vil arbeide for at styregodtgjerslene er nøkterne og at det vert lagt hovudvekt på å godtgjere for den tidsbruken som vervet krev.

Styret skal ikkje fastsette si eiga godtgjering.

Osterøy kommune vil arbeide for at valnemndene på bakgrunn av eit utvida mandat kjem med framlegg på styregodtgjeringa i selskapa.

Eigarorganet fastset styregodtgjeringa.

Alle som tek på seg styreverv for kommunale selskap bør registrere verva sin på www.styrevervregisteret.no

3.3.13 Habilitet

Sentralt i vurderingane kring habilitet er å ha ein klar oppfatning av ulike rollar.

Eit styreverv er eit frivillig personleg verv der du representerer deg sjølv. Ein styremedlem skal ivareta selskapets interesser i høve til alle eigarane. Det er eit sunt prinsipp å unngå dobbeltrollar og rolleblanding, då sikrar ein og best høg integritet.

Eigar-, styre- og dagleg leiar-rolla skal derfor som hovudregel utøvast av ulike personar.

Det er eit klart lovverk som utgangspunkt for vurderingar av habilitet. Lovverket er innskjerpa ved at ein ikkje lenger skil mellom private selskap og fullt ut offentleg eigde selskap. Det betyr at politikarar og administrativt tilsette som medlemmar av «selskapsstyre» som regel vert ugilde ved tilrettelegging og handsaming av selskapet sine saker i eigarorgana.

Når det gjeld KF, som ikkje vert rekna som selskap i juridisk forstand, så gjeld ikkje dette. Styremedlemmar i eit KF kan såleis delta i eigarorganet sine drøftingar omkring saker i KF-et, men KS tilrår at ein er varsame /ikkje nyttar dei aktive sentrale politikarane i styre for KF grunna direktelinja mellom styre og kommunestyre.

Sentralt i høve habilitet er og vurderingar om personlege interesser knytt til ei sak. Då må det gjerast avklaringar omkring automatisk habilitet («partsinteresser»), skjønsmessig habilitet («større fordel, tap») eller avleia habilitet («overordna /underordna»)

Osterøy kommune skal ha opne og ryddige avklaringar i høve ulike rollar og gjere gode vurderingar i høve habilitet for å sikra gode prosessar og vedtak som det ikkje hefter mistru til.

3.3.14 Ethiske retningslinjer

Kommunen skal sjå til at styra for større selskap utarbeidar og føl opp etiske retningslinjer for drifta av selskapet.

3.3.15 Arbeidsgjevarrolla til selskapet

Kommunalt eigde selskap bør vere medlem av ein arbeidsgjevarorganisasjon.

3.4 Administrativt ansvar, støtte og koordinering

Ansvar for kommunen sitt eigarskap i selskap er i utgangspunkt politisk. Rådmannen har ingen formell rolle knytt til kommunen sitt eigarskap og eigarstyring, men rådmannen har ansvar for forsvarleg utgreiing av alle saker som skal til politisk handsaming. Dette inkluderer òg saker som gjeld eigarstyring.

Gjennom ajourføring av eigarskapsmeldinga skal rådmannen halda oversikt over selskapa og selskapa si utvikling. Den som har generalforsamlingsmynde må informere rådmann dersom det er spesielle forhold for eigarskapet i dei aktuelle selskapa, slik at dette kan takast fram for politisk handsaming.

Kommunen sin administrasjon og rådmannen sin kontakt med selskapa er gjennom rolla som bestillar, der selskapa er tenesteleverandør. For dei selskap og samarbeid som er etablert for å effektivisere og vidareutvikle kommunale tenester så vil rådmann/administrasjon ha ansvar for at selskapet leverer tenester som føresett. Administrasjonen må arbeide aktivt opp mot selskapet for å sikre dette.

Eigarstyringa, desse selskapa sine overordna rammer, må sikrast gjennom deltaking i representantskap/generalforsamling. Til vanleg vert denne representasjonen politisk, men for tenestesamarbeid/slike selskap kan ein vurdere om rådmann skal ha ein formell rolle.

3.5 Motiv for eigarskapen

Kommunen bør avklare sin ståstad og sine forventningar til det som vert vurdert til å vere dei viktigaste selskapa kommunen har eigarskap i. Det mest sentrale dokumentet i denne samanheng er vedtektene eller eventuell selskapsavtale. Ein eigar bør ha eit klart formål med å investere i eller etablere eit selskap. Å eige er å ville!

Ein politisk vedteken eigarstrategi bind deltakarane i representantskap og generalforsamling.

Ein eigarstrategi skal innehalde prioriteringar, tiltak og resultatkrav som kommunen ønskjer for det enkelte selskap. Osterøy kommune vil støtte opp om utarbeiding av felles eigarstrategiar i lag med andre eigarar.

På den måten veit selskapa kva dei må gjere for å oppfylle eigarane si målsetting med eigarskapen.

Eigarskapet kan delast i fleire motiv/kategoriar. Dei ulike kategoriane kan bidra til å tydeleggjera kommunen sine målsettingar med selskapa.

3.5.1 Finansielt motivert eigarskap

Selskap kor motivet og hovudgrunngevinga for eigarskapet er store mogelegheiter for økonomisk utbytte av innskoten kapital og avgrensa økonomisk risiko for kommunen.

3.5.2 Effektivisering og kvalitetsutvikling av tenesteproduksjonen

Selskap der motivet og hovudgrunngevinga for selskapet er knytt til at fellestøysingar/selskapsløysingar bidreg til meir effektiv tenesteproduksjon enn å yte teneste sjølv. Sentralt her er å oppnå auka mengde av tenester for dei midlane som er til disposisjon og betre forvaltning av anleggsmidlane. Gjennom å etablere selskap med større volum vil fagmiljøet verte større, med auka kompetanse, breiare kompetanse og kompetanse delt på fleire stillingar som vil gjere tenesta mindre sårbar/meir robust i drifta.

Døme på slike selskap kan vere BIR AS

Samfunnsøkonomisk motivert

Selskap der motivet og hovudgrunngevinga er knytt til at kommunen gjennom selskapet vil oppnå totalt sett meir samfunnsøkonomisk gunstige resultat eller gjennomføring av

oppgåver. Dette kan vere selskap som er 100% eigde av kommunen, eigde saman med andre kommunar eller saman med private eigarar. Døme på dette kan vere selskap som investerer i infrastruktur; t.d.Region Bergen (BRB)

3.5.3 Regionalpolitisk posisjonering

Selskap der motivet og grunngevinga er knytt til at det styrker regionen sine mogelegheiter og posisjon til å gjennomføre oppgåver i høve til andre regionar og nasjonale aktørar. Her kan òg posisjonering for å utløyse statlege midlar/prioriteringar vere ein del av grunngevinga. Døme på slike selskap kan vere selskap som vert oppretta for å arbeide for å få realisert vegsamband/vegutbygging. Til ei viss grad er BRB oppretta med ein slik motivasjon/grunngeving.

Det er slik at det ofte kan vere samansette motiv for å opprette eit selskap. Fleire motiv/kategoriar kan såleis vere aktuelle for same selskapet, og over tid kan motiv for eigarskapet i selskapet endre seg. Til dømes kan det vere aktuelt for kommunen å delta i å starta eit selskap, for seinare å trekke seg ut.

I dei større selskapa der Osterøy kommune har eigarskap kan det vere meningsfullt å vurdere eigarskapet med utgangspunkt i momenta ovafor. Som nemnt vil det likevel vere slik at det kan vere samansette motiv både for å opprette eit selskap og for å vere eigar over tid.

3.6 Selskapsstrategi

Når kommunen har valt å legge ein del av sine verdiar inn i eit selskap medfører dette ein overføring av styringsrett til selskapet. Det er ikkje alle spørsmål knytt til forvaltning av verdiane i selskapet som vedkjem kommunestyret.

Eigarane si oppgåve er å legge dei ytre rammene for selskapet. Selskapet sitt styre og administrasjon har som oppgåve å legge opp verksemdsstrategien og forretningsstrategien innafor eigarstrategien. Summen av dette kallar vi for selskapsstrategien.

Type strategi	Kven vedtek	Hovudspørsmål
Eigarstrategi	Kommunestyret	Skal vi eige verksemda? Kva vil vi med eigarskapen?
Verksemdsstrategi	Styret i selskapet	Korleis skal vi organisere verksemda?
Forretningsstrategi	Administrasjonen i selskapet	Korleis skal vi optimalisere drifta av verksemda?

3.6.1 Innhald i eigarstrategien for selskapa

Osterøy kommune sine eigarstrategiar bør vurdere/drøfte følgjande:

- Den historiske bakgrunnen for eigarinteressa
- Føremålsparagrafen i selskapsavtala
- Motiv for eigarskapen, kvifor er kommunen eigar, kva vil kommunen oppnå med selskapet.
- Felles eigarstrategi med andre eigarar.
- Avklaring/tydeleggjering av ansvarsforhold i høve selskapet.
- Dei seinare års utvikling i selskapet
- Rammer for selskapet si drift
- Vurdering av framtidig eigarskap

- Samfunnsmessig nytte av eigarskapen
- Lønsemd
- Oppfølgings- og investeringsbehov
- Verksemda si utvikling og risiko
- Kapitalbinding

DEL II:

4 Osterøy kommune sitt eigarskap

Kommunale føretak	Eigardel i %
Interkommunale selskap IKS	Eigardel i %
Nordhordland utviklingselskap IKS (Regionrådet)	
Nordhordland revisjon IKS	
Driftsassistanse i Hordaland – Vann og Avløp IKS	
Interkommunal samarbeid	
Museumssenteret i Hordaland	
Osterfjorderådet	
Osterfjord næringssamarbeid	
Ikt-nh	
Kemnerkontoret	
Nordhordland digital	
Mattilsynet	
Miljøretta helsevern	
Legevakt	
Nordhordland kursregion	
Radøy interkommunale busenter	
Krisesenter for Bergen og omegn	
Støttesenter mot incest og overgrep	
Interkommunalt utval mot akutt forureining	
Alarmsentral brann Hordaland	
Byggetilsyn	
Aksjeselskap	
Bergen Interkommunale Renovasjonsverk	2,54%
Osterøy utbygging AS	100 %
OPRO AS	100 %
Osterøy Aktiv AS	100 %
Business Region Bergen AS	
Samvirkeforetak	
Sakslivegen	
Stiftingar	
Kystsogevakene	
Bjørn West museet	
Andre	
Kommunal landspensjonskasse (KLP)	
Medlemskap i organisasjonar	
KS	
Norsk kommunalteknisk foreining NKF	

Lista er ikkje uttømmende, men syner dei mest brukte selskapa.

Opplysninger og strategi for utvalde selskap

Namn på selskap:	Osterøy Aktiv AS		
Type selskap:	Aksjeselskap		
Adresse:	OSTERØYHALLEN		
Telefon:	56394520		
Nettadresse:			
Eigarskap			
Eigardel OK:	100 %		
Andre større eigarar:			
Lån/garanti frå OK:			
Leiing			
Styre/styreleiing:	Leiar Atle Solberg.		
Ev oppnemning av OK:	Vald av generalforsamlinga: Atle Solberg, Eileen Aasheim og Jostein Førre		
Godtgjersle:	Kr. 1 000,- pr møte (alle) Kr. 6 000,- årleg til leiar.		
Dagleg leiing:	Per Harald Havnen Johansen		
Ev revisor	Fag Revisjon AS		
Valnemnd	Valnemnda i Osterøy kommune.		
Om selskapet			
Bakgrunn:	Oppretta i samband med bygging av Osterøyhallen i 1998.		
Vedtekter:	Vedtekter Osterøy Aktiv AS.		
Føremål:			
Status, utvikling av selskapet			
Kommentar:	Selskapet har god likviditet. I tillegg til drift av Osterøyhallen, har selskapet oppgåver for Osterøy kommune. Bl.a. vedlikehald av kunstgrasbana ved hallen, og oppgåver i samband med spelemiddelsøknader.		
Økonomi (tal i tusen)			
Økonomisk utvikling			
	2012	2013	2014
Driftsinntekter	1 174	1 193	1 171
Driftsresultat	81	74	144
Netto driftsresultat	85	81	152
Eigenkapital	1 538	1 623	1 746
Utbytte:	0		
Utbytte OK:	0		
Kommunal løyving			
Mål for eigarskap			
Kommentar:			

Namn på selskap:	Osterøy Utbygging AS
Type selskap:	Aksjeselskap
Adresse:	Rådhuset 5282 Lonevåg
Telefon:	
Nettadresse:	

Eigarskap

Eigardel OK:	100%
Andre større eigarar:	
Lån/garanti frå OK:	Lån: 7.000.000,-

Leiing

Styre/styreløying:	Jarle Skeidsvoll styreløiar
Ev oppnemning av OK:	
Godtgjersle:	7 500,- styreløiar pr år. 1 500,- pr møte styremedlemmer
Dagleg leiing:	Bjarte Lohne kontaktperson/regnskapsfører. Øvrig leiing styret.
Ev revisor	Deloitte
Valnemnd	Valnemnda i Osterøy kommune .

Om selskapet

Bakgrunn:	Stifta 20.04.1994
Vedtekter:	Sjå vedlegg
Føremål:	Eigedomsutvikling, foretningmessige prinsipp

Status, utvikling av selskapet

Kommentar:	Liten aktivitet, berre utleige av bygg til kommunen.
------------	--

Økonomi (tal i tusen)

Økonomisk utvikling

	2012	2013	2014
Driftsinntekter	934		
Driftsresultat	635		
Resultat før skatt	319		
Eigenkapital	4076		

Utbytte:	
Utbytte OK:	1.000.000 i 2010
Kommunal løyving	

Mål for eigarskap

Kommentar:	Ei målsetting for selskapet bør vera å verta meir retta mot næring og næringsutvikling.
------------	---

Framtidig eigarskap

Kommentar:	
------------	--

Namn på selskap:	OPRO AS		
Type selskap:	Aksjeselskap		
Adresse:	Hauge, 5281 Valestrandfossen		
Telefon:	56 19 38 00		
Nettadresse:	http://www.oproas.no/		
Eigarskap			
Eigardel OK:	100 %		
Andre større eigarar:			
Lån/garanti frå OK:			
Leiing			
Styre/styreleiing:	Jorunn Skistad Holsen - Styrets leder		
Godtgjersle:	Styrehonorar		
Dagleg leiing:	Torill Magnussen		
Ev revisor	Fag Revisjon AS		
Valnemnd			
Om selskapet			
Bakgrunn:	Selskapet starta som ein «treningsverkstad» for dei som av ulike årsaker hadde trong for særleg tilrettelagt arbeid.		
Vedtekter:			
Føremål:	Selskapet skal tilby tilrettelagt arbeid og arbeidstrening.		
Status, utvikling av selskapet			
Kommentar:			
Økonomi (tal i tusen)			
Økonomisk utvikling			
	2012	2013	2014
Driftsinntekter	11 316	12 187	12 582
Driftsresultat	223	586	229
Netto driftsresultat	101	479	133
Eigenkapital %	32,8	42,5	43,4
Utbytte:			
Utbytte OK:			
Kommunal løyving			
Mål for eigarskap			
Kommentar:			
Framtidig eigarskap			
Kommentar:			

Namn på selskap:	Bergen Interkommunale Renovasjonsverk AS (BIR AS)																								
Type selskap:	Aksjeselskap																								
Besøk adresse:	Conrad Mohrs vei 15 Bergen																								
Postadresse:	BIR AS. Postboks 6004 Bedriftssenter, 5892 Bergen																								
Telefon:	815 33 030																								
Nettadresse:	http://www.bir.no																								
Eigarskap																									
Eigardel OK:	2,54 %																								
Andre større eigarar:																									
Lån/garanti frå OK:																									
Leiing																									
Styre/styreleiing:	Styret i morselskapet består av 4 frå Bergen kommune (styreleiar), 2 frå andre eigarkommunar og 2 ansattrepresentantar.																								
Godtgjersle:	HONORAR TILSTYREMEDLEMMER																								
Dagleg leiing:	Steinar Nævdal, konserndirektør, Ove-Henning Bjørsvik - Privat AS; Stein Bratland - Transport AS; Terje Strøm- BossNett AS; Ingrid Hitland - Avfallsenergi AS; Eivind Fykse - Bedrift AS																								
Ev revisor	ERNST & YOUNG AS																								
Valnemnd																									
Om selskapet																									
Bakgrunn:	Selskapet er registrert under bransjen avfallsbehandling. BIR AS er organisert som eit konsern der BIR As inngår som morselskap. Eigarkommunanes del i BIR as visas i aksjefordelinga i BIR.																								
Vedtekter:																									
Føremål:	Selskapet skal sikra eigarkommunane ei effektiv renovasjonsordning i samsvar med dei til ei kvar tid gjeldane lovar og reglar. Aksjeeigaravtalen skal vidare sikre at offentlige myndigheter/selskap har kontroll over selskapet, samt fastsette retningslinjer for val av medlemmene til BIR (Konsern)'s bedriftsforsamling og styrer.																								
Status, utvikling av selskapet																									
Kommentar:	BIR AS har en eigardel på 49 % i BKK Varme AS. 51 % er i BKK AS si eige. BKK Varme AS har ansvaret for utbygging av fjernvarmenettet i Bergen.																								
Økonomi (tal i tusen)																									
Økonomisk utvikling	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2012</th> <th>2013</th> <th>2014</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Driftsinntekter</td> <td>203 705</td> <td>175 452</td> <td>183 725</td> </tr> <tr> <td>Driftsresultat</td> <td>91 421</td> <td>67 631</td> <td>76 215</td> </tr> <tr> <td>Netto driftsresultat</td> <td>40 212</td> <td>15 435</td> <td>25 081</td> </tr> <tr> <td>Eigenkapital</td> <td>1 751 263</td> <td>1 747 305</td> <td>1 723 897</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		2012	2013	2014	Driftsinntekter	203 705	175 452	183 725	Driftsresultat	91 421	67 631	76 215	Netto driftsresultat	40 212	15 435	25 081	Eigenkapital	1 751 263	1 747 305	1 723 897				
	2012	2013	2014																						
Driftsinntekter	203 705	175 452	183 725																						
Driftsresultat	91 421	67 631	76 215																						
Netto driftsresultat	40 212	15 435	25 081																						
Eigenkapital	1 751 263	1 747 305	1 723 897																						
Utbytte:																									
Utbytte OK:																									
Kommunal løyving																									
Mål for eigarskap																									
Kommentar:																									
Framtidig eigarskap																									

Namn på selskap:	Business Region Bergen AS
Type selskap:	Aksjeselskap
Adresse:	Strandgaten 6, 5013 Bergen
Telefon:	56 90 11 50
Nettadresse:	http://www.brb.no/page/10/forside
Eigarskap	
Eigardel OK:	0,45 %
Andre større eigarar:	Hordaland Fylkeskommune – 35 %; Bergen kommune – 35 %.
Lån/garanti frå OK:	

Leiling	
Styre/styreleiling:	Ole Hope – Daglig leder; Gunnar Bakke – Styrets leder
Ev oppnemning av OK:	
Godtgjersle:	Styreleder – 100 000; Styrets nestleder – 75 000; Øvrige styremedlemmer – 50 000.
Dagleg leiling:	Ole Hope
Ev revisor	Deloitte AS
Valnemnd	

Om selskapet	
Bakgrunn:	Etter et felles initiativ fra flere kommuner ble Business Region Bergen AS etablert. I har Business Region Bergen 20 kommunar og Hordaland fylkeskommune so medlemmar. Ønske er å skape ein vekstregion, prega av mangfald, samhandling, livskraft og oppleving.
Vedtekter:	
Føremål:	Business Region Bergen har som føremål å drive regional næringsutvikling, etablererteneste, profilering og marknadsføring. Selskapet skal og ha eit aktivt forhold til regionen sine nettverksorganisasjonar innan ulike næringssegment.

Status, utvikling av selskapet

Kommentar:	
------------	--

Økonomi (tal i tusen)

Økonomisk utvikling				
		2012	2013	2014
	Driftsinntekter	20 463	18 718	16 509
	Driftsresultat	-488	420	354
	Netto driftsresultat	-389	-1 327	699
	Eigenkapital	12 692	8 597	8 768

Utbytte:	
Utbytte OK:	
Kommunal løyving	

Mål for eigarskap

Kommentar:	Osterøy kommune er med i selskapet gjennom medlemsskapet til Regionrådet i Nordhordland.
------------	--

Framtidig eigarskap

Kommentar:	
------------	--

Namn på selskap:	Nordhordland utviklingselskap IKS (Regionrådet)
Type selskap:	Interkommunalt selskap
Besøk adresse:	Kvassnesvegen 11, 5914 Isdalstø
Postadresse:	Postboks 13, 5902 Isdalstø
Telefon:	56 37 58 88
Nettadresse:	http://www.nordhordland.net/?page_id=109
Eigarskap	
Eigardel OK:	18,43 %
Andre større eigarar:	Lindås kommune – 34,87 %, Meland kommune – 15,43 %, Radøy kommune – 11,95 %, Austheim kommune – 6,47 %, Gulen kommune – 6,17 %, Masfjorden kommune – 4,18 %, Fedje kommune – 1,59 %, Modalen kommune – 0,91 %.
Lån/garanti frå OK:	
Leiing	
Styre/styreleiing:	– Styreleder, Øivind Olsnes - Styremedlem, Ingvild Kirsti Hjelmtveit – Styrenestleder.
Ev oppnemning av OK:	Jostein Førre - Styre, varamedlem.
Godtgjersle:	Total styrehonorar: 97 000
Dagleg leiing:	Rune Heradstveit - Daglig leder.
Ev revisor	Activ Revisjon DA
Valnemnd	
Om selskapet	
Bakgrunn:	. Nordhordland Utviklingselskap Iks arbeider med oppgåver i høve «Offentlig administrasjon, næringsverksemd og arbeidsmarknad».
Vedtekter:	
Føremål:	Ivareta økonomiske og administrative oppgåver for regionen. Ivareta saksførebuing og sakshandsaming av saker for RNH. Gjennomføre utviklingsarbeid som er i tråd med føremålet til RNH. Ta på seg oppgåver/utviklingsoppdrag for eigarkommunane etter særskild avtale.
Status, utvikling av selskapet	
Kommentar:	

Namn på selskap:	Nordhordland revisjon IKS
Type selskap:	Interkommunalt selskap
Besøk adresse:	Kvassnesvegen 23, 5914 Isdalstø
Post adresse:	Postboks 16, 5902 Isdalstø
Telefon:	56 35 34 39
Nettadresse:	http://www.nhr.no .

Eigarskap	
Eigardel OK:	30,20 %
Andre større eigarar:	Meland kommune – 28,20 %, Radøy kommune – 19,90 %, Austrheim kommune – 11,10 %, Masfjorden kommune – 6,80 %, Fedje kommune – 2,30 %, Modalen kommune – 1,50 %.
Lån/garanti frå OK:	

Leiing	
Styre/styreleiing:	
Ev oppnemning av OK:	
Godtgjersle:	
Dagleg leiing:	Reidar Bjørsvik
Ev revisor	Revisorgruppen Hordaland DA
Valnemnd	Regionrådet si valnemnd er valnemnd for selskapet.

Om selskapet	
Bakgrunn:	15.12.2004 etablert er som eit interkommunalt revisjonsselskap for å dekke eigarkommunane sitt behov for revisjonstenester, både for eigarane og andre oppdragsgivarar med kommunal tilknytning.
Vedtekter:	
Føremål:	Nordhordland Revisjon IKS har som oppgåve å utføre revisjon i kommunar i høve til Lov om kommunar og fylkeskommunar av 25. september 1992, § 60. Nordhordland Revisjon IKS skal på vegne av kommunestyret og kontrollutvalet stå for jamleg kontroll med forvaltninga i kommunar i høve til forskrift om revisjon og forskrift om kontrollutval. Selskapet kan også tilby sine tenester til private selskap. Alle eksterne oppdrag som ikkje er ein del av kommunen si forvaltningsverksemd skal vera sjølvfinansierande

Namn på selskap:	Nordhordland legevakt
Type selskap:	Interkommunal legevakt for Nordhordland, Lindås er vertskommune
Besøk adresse:	Kvassnesvegen 48A,5914 Isdalstø
Telefon:	56 35 10 03 / 116117
Nettadresse:	

Eigarskap	
Eigardel OK:	
Andre større eigarar:	Austrheim, Fedje, Gulen, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Radøy.
Lån/garanti frå OK:	

Leiing	
Styre/styreleiing:	
Ev oppnemning av OK:	
Godtgjersle:	
Dagleg leiing:	
Ev revisor	
Valnemnd	

Om selskapet	
Bakgrunn:	Oppretta for å stetta kommunane si forplikting i høve å ha ei fagleg forsvarleg døgnopen legevakt.
Vedtekter:	
Føremål:	Ei fagleg forsvarleg akuttmedisinsk teneneste i Nordhordland.

Status, utvikling av selskapet	
Kommentar:	Alle kommuner skal ha legevakt hele døgnet for å dekke behovet for øyeblikkelig hjelp.

Økonomi (tal i tusen)	
	Økonomisk utvikling

Namn på selskap:	Driftsassistansen i Hordaland – Vann og Avløp IKS
Type selskap:	Interkommunalt selskap
Adresse:	Spelhaugen 22, 5147 Fyllingsdalen
Telefon:	99 51 97 89
Nettadresse:	http://dihva.no/

Eigarskap

Eigardel OK:	1,90 %
Andre større eigarar:	Bergen kommune – 61,50 %, Askøy kommune – 5,60 %, Fjell kommune – 5,10 %, Os kommune – 3,80 %, Voss kommune – 3,60%, Kvinnherad kommune – 3,40 %, Lindås kommune – 3,30 %, Kvam kommune – 2,20 %, Meland kommune -1,50 %, Sund kommune – 1,40 %, Radøy kommune – 1,20 %, Vaksdal kommune – 1,10 %, Fusa kommune – 1,00 %, Ullensvang Herad – 0,90 %, Gulen kommune – 0,60 %, Samnanger kommune – 0,60 %, Masfjorden kommune – 0,40 %, Jondal kommune – 0,30 %, Ulvik kommune – 0,30 %, Eidfjord kommune – 0,20 %, Modalen kommune – 0,10 %.
Lån/garanti frå OK:	

Leiing

Styre/styreleiing:	Arne Eikefet – Styrets leder, Ole Dan Lundekvam – Nestformann.
Ev oppnemning av OK:	Roald Hovden - Varamedlem
Godtgjersle:	
Dagleg leiing:	Arne Bergo
Ev revisor	RevisorGruppen AS

Om selskapet

Bakgrunn:	Interkommunalt selskap (IKS) . 22 kommunar er eigarar og 6 kommunar er tilknytta. Representantskapet vel styret, som består av 7 personer.
Vedtekter:	
Føremål:	Selskapets formål er å være et kompetansesenter for vann- og avløpstjenester. Selskapet skal utføre og formidle tjenester og produkter, slik som driftsassistanse eller driftsansvar, kvalitetssikring, analysevirksomhet, opplæring, erfaringsutveksling og informasjonsvirksomhet.
Namn på selskap:	Museumssenteret i Hordland (MuHO)
Type selskap:	Stiftelse
Besøk adresse:	Salhusvegen 201, 5107 Salhus
E-post adresse:	bevaringstenestene@muho.no
Telefon:	55 25 10 80

Nettadresse:	http://www.muho.no/
--------------	---

Eigarskap

Eigardel OK:	2 museer: Osterøy museum og Havråtunet
Andre større eigarar:	Bevaringstenestene, Kulturverntenesta i Nordhordland og Ådnatun, Norsk Trikotasjemuseum, Vestnorsk utvandringssenter, Lyngheisenteret.
Lån/garanti frå OK:	

Leiing

Styre/styreleiing:	Styret består av 2frå Hordaland Fylkeskommune, 1 frå Bergen kommune, 1 frå Universitetet,1 frå Norhordland, 1ansattrepresentant.
Ev oppnemning av OK:	
Godtgjersle:	
Dagleg leiing:	Atle Ove Martinussen – Daglig leder.
Ev revisor	REVISORGRUPPEN HORDALAND DA
Valnemnd	

Om selskapet

Bakgrunn:	Museumssenteret i Hordaland (MuHo) er eit konsolidert museum med sju avdelingar i Salhus, Lindås, Osterøy og Radøy. Bevaringstenestene, Havrå, Kulturverntenesta i Nordhordland, Lyngheisenteret, Norsk Trikotasjemuseum og Tekstilsenter, Osterøy museum og Vestnorsk Utvandringssenter. Museumssenteret i Hordaland utfører også tenester innan samlingsforvaltning for musea i Hordaland.
Vedtekter:	
Føremål:	Føremål å drive bevaring, forskning, undervisning og formidling om kultur- og naturhistorie.

Status, utvikling av selskapet

Kommentar:	
------------	--

Økonomi (tal i tusen)

Økonomisk utvikling				
		2012	2013	2014
	Driftsinntekter	37 907	40 247	35 167
	Driftsresultat	834	1 519	-979
	Netto driftsresultat	1 298	1 908	-240
	Eigenkapital	26 593	28 338	29 215
Utbytte:				
Utbytte OK:				
Kommunal løyving				

Namn på selskap:	Osterfjord næringsssamarbeid
Type selskap:	Forening/Lag/Innretning
Adresse:	V/Industrikonsulenten Osterøy Rådhuset, 5282 Lonevåg

Telefon:	56 19 22 70
Nettadresse:	

Eigarskap

Eigardel OK:	
Andre større eigarar:	Deltakarar – Modalen kommune, Vaksdal Næringssselskap AS, Industriksulenten på Osterøy .
Lån/garanti frå OK:	

Leiing

Styre/styreleiing:	Lars Mjøs, og 2 styremedlemmar frå Vaksdal og Modalen.
Ev oppnemning av OK:	
Godtgjersle:	
Dagleg leiing:	Lars Mjøs – Daglig leder..
Ev revisor	Revisor vert utpeika av fellesmøtet.
Valnemnd	

Om selskapet

Bakgrunn:	Modalen, Osterøy og Vaksdal skipa eit formelt samarbeid ved oppretting av Osterfjordrådet. Osterfjordrådet er samansett av ordførarane og rådmennene i dei 3 kommunane. Leiarfunksjonen går på omgang med eitt kalenderår om gangen. For å samordne næringsutviklingsarbeidet i kommunane vart Osterfjord Næringsssamarbeid oppretta. Osterfjord Næringsssamarbeid får midlar frå Hordaland fylkeskommune med basis i ein partnarskapsavtale. Osterfjord Næringsssamarbeid forvaltar også Regionalt næringsfond for Osterfjord som får tildelt statlege midlar via Hordaland fylkeskommune.
Vedtekter:	
Føremål:	Osterfjord Næringsssamarbeid skal fremje næringsutvikling i Osterfjordregionen. Inntekter/overskott som måtte bli skapt, skal nyttast til føremålet og ikkje til økonomisk avkasting.

Namn på selskap:	IKT Nordhordland (IKTNH)
Type selskap:	Organisasjonsledd
Adresse:	Hagellia 4, 5914 Isdalstø
Telefon:	56 19 27 70
Nettadresse:	

Eigarskap

Eigardel OK:	Interkommunalt samarbeid hvor Osterøy er vertskommune.
Andre større eigarar:	Deltakerkommuner i samarbeid er Osterøy, Modalen, Meland, Radøy, Vaksdal, Lindås, Fedje, Austrheim, Masfjorden.
Lån/garanti frå OK:	

Leiing

Styre/styreleiing:	
Ev oppnemning av OK:	Jostein Førre
Godtgjersle:	
Dagleg leiing:	Thomas Rønn–Aar - Daglig leder
Ev revisor	

Valnemnd	
----------	--

Om selskapet

Bakgrunn:	Kommunane Austrheim, Fedje, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Osterøy, Radøy og Vaksdal, har etablert felles IKT driftsselskap 01.11.2013, med Osterøy kommune som vertskommune. Juridisk avtale blir inngått med Osterøy kommune på vegne av IKTNH.
Vedtekter:	
Føremål:	Hovudføremålet er å levera IKT-tenester til IKT brukarar i kommunane. Hovudoppgåver er drift/vedlikehald, installasjon, rådgjeving og innkjøp for samarbeidskommunane.

Status, utvikling av selskapet

Kommentar:	
------------	--

Namn på selskap:	Kemneren i Bergen
Type selskap:	ADOS
Besøk adresse:	Nonnesetergaten 4, 5015 Bergen
Post adresse:	Postboks 7000, 5020 Bergen
Telefon:	53 03 08 00
Nettadresse:	https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/kemneren

Eigarskap

Eigardel OK:	
Andre større eigarar:	
Lån/garanti frå OK:	

Leiing

Styre/styreleiing:	
Ev oppnemning av OK:	
Godtgjersle:	
Dagleg leiing:	Lasse Hunsrød – Kemneren, Astrid Bergesen – Administrasjonsavdeling.
Ev revisor	
Valnemnd	

Om selskapet

Bakgrunn:	Kemneren er en etat i byrådsavdeling for finans, eiendom og eierskap og har på vegne av stat, fylke og kommunen ansvaret for: innfordring av skatt og avgift; arbeidsgiverkontroll; søknader ettergivelse/nedsettelse av skatt. For disse arbeidsoppgavene er underlagt Finansdepartementets, Skattedirektoratets og Skatt vests faglige instruksjonsmyndighet.
Vedtekter:	

Føremål:	For kommunen har vi følgende hovedoppgaver: innføring eiendomsskatt og kommunale avgifter; innføring øvrige kommunale krav; krever inn vederlag (egenbetaling) og produserer vedtak om egenbetaling ved opphold i institusjon.
----------	--

Namn på selskap:	Nordhordland Digitalt (ND)
Type selskap:	Organisasjonsledd
Adresse:	Radøyvegen 1690, 5936 Manger
Telefon:	56 34 90 00
Nettadresse:	http://www.radoy.kommune.no/nordhordland-digitalt.309481.nn.html

Eigarskap

Eigardel OK:	
Andre større eigarar:	
Lån/garanti frå OK:	

Leiing

Styre/styreleiing:	Jarle Landås – Daglig leder.
Ev oppnemning av OK:	
Godtgjersle:	
Dagleg leiing:	Kommunane Austrheim, Fedje, Gulen, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Osterøy , Radøy og Vaksdal er med i samarbeidet.
Ev revisor	
Valnemnd	

Om selskapet

Bakgrunn:	Bedriften ble stiftet i 2011 og er registrert som ORGL under bransjen "offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked". Nordhordland digitalt er eit samarbeid kring geodata, plan, byggesak og miljø. Felles utstyr for oppmåling, sams geodataservar, gebyrmarlar, og kart på web. Samarbeidet på kartportal er og saman med Norge digitalt.
Vedtekter:	
Føremål:	Nordhordland Digitalt (ND) ønskjer å forankre samarbeidet i Regionrådet Nordhordland IKS. Nordhordland Digitalt vil justere organisasjonen med ein fastare struktur, dei ønskjer i framtida å arbeide etter ein overordna strategi som er godkjent av Regionrådet Nordhordland. Etablere eit mindre styre for ND, valt av medlemskommunane og sett saman av etatsleiarar. Etablere styringsdokument i form av årlege handlingsplanar, budsjett og årsmeldingar.

Status, utvikling av selskapet

Kommentar:	Styret i ND har vore sett saman av ein representant frå kvar kommune (Lindås har to). Styret har tilgang til sekretær-ressurs i Regionrådet Nordhordland. Denne ressursen er dels finansiert av ulike tilskotsmidlar, dels av kommunale midlar etter ein fordelingsnøkkel..
------------	---

Namn på selskap:	Mattilsynet Regionkontoret For Hordaland Sogn og Fjordane
Type selskap:	AVD
Besøk adresse:	Rosenkrantzgaten 3, 5003 Bergen, Bontelabo 8B, Bergen
Post adresse:	Postboks 383, 2381 Brumunddal
Telefon:	22 40 00 00, 55 21 57 44, 55 21 58 17
Nettadresse:	www.mattilsynet.no

Eigarskap

Eigardel OK:	
Andre større eigarar:	
Lån/garanti frå OK:	

Leiing

Styre/styreleiing:	
Ev oppnemning av OK:	
Godtgjersle:	
Dagleg leiing:	Karen Johanne Baalsrud – Regiondirektør, Aslaug Sandvin - Distriktssjef
Ev revisor	
Valnemnd	

Om selskapet

Bakgrunn:	Mattilsynet Regionkontoret For Hordaland Sogn og Fjordane driver i bransjen "Offentlig administrasjon".45 registrerte ansatte. Mattilsynet er eit statleg, landsdekkjande forvaltingsorgan som skal sikre forbrukarane trygg mat og trygt drikkevattn. samt fremje folke-, plante-, fisk- og dyrehelse, miljøvennleg produksjon og etisk forsvarleg hald av fisk og dyr. Mattilsynet har også oppgåver i høve til kosmetikk og legemiddel og fører tilsyn med dyrehelsepersonell.
Vedtekter:	
Føremål:	Mattilsynet sine føremål er å utarbeide framlegg til, forvalte og rettleie om regelverk, føre eit risikobasert tilsyn, formidle informasjon og kunnskap og ha beredskap. Mattilsynet skal gi faglege råd til Landbruks- og matdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet.

Namn på selskap:	Miljørettet helsevern (Bergen kommune)
Type selskap:	Interkommunalt samarbeid
Adresse:	Bontelabo 8A, 5003 Bergen
Telefon:	55 56 52 00
Nettadresse:	https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/avdeling-for-miljorettet-helsevern

Eigarskap

Eigardel OK:	
--------------	--

Andre større eigarar:	
Lån/garanti frå OK:	

Leing	
Styre/styreleing:	Interkommunalt samarbeid: Fjell, Øygarden, Sund, Vaksdal, Osterøy , Os, Austevoll
Ev oppnemning av OK:	
Godtgjersle:	
Dagleg leing:	Sonja Monica Skotheim - Avdelingsleder
Ev revisor	
Valnemnd	

Om selskapet	
Bakgrunn:	Avdeling for miljøretta helsevern skal føre tilsyn med alle biologiske, kjemiske og fysiske faktorar i miljøet som direkte eller indirekte kan ha innverknad på helse. Dei skal drive ulykkesforebyggende arbeid, arbeide for positive miljøfaktorar, og medvirke til bærekraftig utvikling.
Føremål:	Formål er å bidra til at miljøet i barnehagar, skular og andre verksemder fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige tilhøve.

Status, utvikling av selskapet	
Kommentar:	Ansvar for miljøretta helsevern ligg hos kommunen, men Helsedirektoratet har ansvar for å følge med på utviklinga innan feltet.

Namn på selskap:	Nordhordland kursregion
Type selskap:	Interkommunale samarbeid
E-postadresse:	nrk@lindas.kommune.no
Telefon:	56 37 51 56
Nettadresse:	http://nordhordland.kursregion.no/

Eigarskap	
Eigardel OK:	
Andre større eigarar:	
Lån/garanti frå OK:	

Leing	
Styre/styreleing:	Stein Flataker – Styreleder (Meland kommune), Helge Vallestad – Nesteleder (Radøy kommune); Oddfrid Hole – regionssekretær.
Ev oppnemning av OK:	Astrid Brandal Øvsthus - Medlem
Godtgjersle:	
Dagleg leing:	
Ev revisor	
Valnemnd	

Bakgrunn:	NKR vart stifta i 1973.
-----------	-------------------------

Vedtekter:

Status, utvikling av selskapet

Kommentar:

Føremål:

MÅLSETJING: NKR arbeider for å halda ved like og vidareutvikla kompetansen til personalet i barnehage, grunnskule, PPT og vaksenopplæringa. Styrearbeidet har elles i større grad enn før hatt fokus på felles utfordringar som ikkje berre er relatert til kompetanseheving. Her kan t.d. nemnast: Arbeid med Visma Unique, fagprogram skule og barnehage, skuleruta, rettleiing av nyutdanna, nytilsette lærarar og førskulelærarar.

5 Vedlegg:

5.1 Ulike selskaps og organisasjonsformer.

5.1.1 Tenesteeining

Organisering av tenesteeiningane blir ikkje nærare omtalt her da det ikkje går inn under omgrepet eigarskap.

5.1.2 Kommunalt føretak (KF)

Kommunale føretak er ein del av kommunen som rettssubjekt og heimla i kommunelova. Det kommunale føretaket er ein del av kommunen og er underlagt kommunestyret. Gjennom føremålet fastset kommunestyret den verksemd som føretaket skal drive og den ytre ramma for styret sin mynde. Kommunestyret kan gjennom vedtektene eller andre typar vedtak gje bindande pålegg for føretaket. Både stifting og oppløysing av kommunale føretak blir vedteke av kommunestyret.

Reglane for kommunale føretak tek sikte på å gje eit alternativ for meir sjølvstendig organisering av kommunale oppgåver. Organiseringa blir nytta serleg når både forretningsmessige og samfunnsmessige omsyn skal takast vare på. I lova er det ikkje grenser for kva for oppgåver kommunen kan leggje inn i eit kommunalt føretak.

Kommunalt føretak skal leiast av styre og dagleg leiar. Styret har mynde til å treffe avgjerder i føretaket sine saker.

Det er kommunestyret som vel styremedlemmer i føretaket dersom kommunestyret ikkje har delegera til andre organ å velje styre. Styret har eit overordna ansvar for organiseringa av føretaket si verksemd.

Dagleg leiar har det overordna ansvaret for dei tilsette i kommunale føretak. Kommunen sin overordna arbeidsgjevarpolitikk legg rammene også for kommunale føretak.

Som en del av kommunen er føretaket underlagt kommunestyret sin budsjettmynde. Det vil seie at det er dei kommunale budsjetta som set ramme for føretaket si verksemd.

Kommunen sin styring og kontroll er fleire og meir omfattande i kommunale føretak enn i sjølvstendige selskap.

Kommunale føretak har ei sjølvstendig stilling i høve til kommunen sin administrasjon. Rådmannen har ikkje instruksjons- eller omgjeringsmynde overfor dagleg leiar, men rådmannen kan instruere dagleg leiar om ikkje setje i verk eit tiltak eller ei sak før kommunestyret har behandla saka.

5.1.3 Interkommunalt selskap (IKS)

Samarbeid mellom fleire kommunar og/eller fylkeskommunar kan organiserast etter lov om interkommunalt selskap (IKS) av 29.01.1999. Lova heimlar at interkommunale selskap er egne rettssubjekt som rettsleg og økonomisk er skilt frå deltakarkommunane. Selskapet har sin eigen formue og sine egne inntekter, og svarar for sine forpliktingar.

Deltakarar i IKS kan berre vera kommunar, fylkeskommunar og andre IKS. Lovpålagte oppgåver og tenester det kan vera lønsamt og strategisk å løyse felles, er døme på verksemder som eignar seg for IKS.

Oppgåver vil kunne krevje overføring av mynde dersom oppgåvene skal bli lagt til eit interkommunalt selskap. Det kan vera avgrensingar i særlovgjevinga som gjer at slik mynde ikkje kan delegerast. (T.d. samarbeidet innom barnevern).

Representantskapen er selskapet sitt øvste organ. Representantskapet er eigarane sitt organ. Deltakarkommunane sitt eigarmynde utøvast av representantskapet. Den einskilde eigarkommune kan ikkje utøve eigarmynde direkte overfor styret i selskapet eller administrasjon. Kvar deltakarkommune skal ha minst eitt medlem i representantskapen. Deltakarkommunane kan gjennom representantskapet treffe vedtak som bind styret, og det kan omgjere vedtak som styret har vedteke.

Deltakarane i eit interkommunalt selskap (IKS) kan i større grad ha innverknad over styringa av selskapet enn det aksjelova gjev deltakarane i eit aksjeselskap.

Eit trekk ved interkommunale selskap er at deltakarane har eit ubegrensa ansvar for sin del av selskapet sine samla forpliktingar. Samla skal deltakarane sitt ansvar utgjera selskapet sine samla plikter. Det skil interkommunale selskap frå aksjeselskap der deltakarane sitt ansvar er begrensa.

5.1.4 Aksjeselskap (AS)

Reglane om aksjeselskap er regulert i Lov om aksjeselskaper (aksjelova) av 13.06.1997 nr. 44. Selskapet er eit eige rettssubjekt.

Det viktigaste trekket ved aksjeselskapsforma er at aksjeeigarane ikkje heftar for selskapet sine pliktingar anna enn innskoten kapital med mindre det er oppretta avtale som seier noko anna. Eigarane rår ikkje fritt over selskapet sine inntekter og formue.

Aksjekapitalen i eit aksjeselskap må vera på minst kr 30.000,-. Eit aksjeselskap som ikkje greier å oppfylle sine plikter, kan bli teken under konkursbehandling.

Ønskjer eigarane å trekke midlar ut av selskapet, må det skje etter nærare reglar i aksjelova for utdeling av utbytte, nedsetting av aksjekapitalen eller oppløysing av selskapet.

Eit aksjeselskap kan ha ein eller fleire deltakarar. Lovgjevinga set ingen grenser for kven som kan vera aksjonær i eit aksjeselskap. Det kan i eit selskap vera både offentlege og private eigarar.

Selskapsforma kan vera teneleg dersom ein ønskjer ulike grupper av eigarar eller leggje til rette for at fleire, både fysiske og juridiske personar, kan vera eigar. Selskapsforma inneber stor fleksibilitet på eigarsida.

Generalforsamlinga er selskapet sin høgaste organ. Dersom ikkje anna er bestemt utgjer ein aksje ei stemme i generalforsamlinga. Generalforsamlinga kan treffe vedtak i alle selskapssaker dersom ikkje lova gjev avgjerdsmynde til andre organ. Generalforsamlinga kan instruere andre selskapsorgan, omgjera deira avgjerder eller treffe avgjerder i andre selskapsorgan med mindre lov på serskilde område fråtek generalforsamlinga mynde.

Generalforsamlinga vel medlemmer til selskapet sitt styre. Det er gjennom generalforsamlinga aksjeeigarane utøver den øvste mynde i selskapet. Generalforsamlingsvedtak fastsette rammer og gjev nærare reglar for styret. Styret har det overordna ansvar for forvaltning av selskapet og at det blir drive i samsvar med føremål, og innafør ramma av lovgjeving og selskapet sine vedtekter og instruksar fastsett av generalforsamlinga. Som hovudregel tilset styret dagleg leiar. Styret er dagleg leiar sin overordna. Dagleg leiar skal styre selskapet etter dei planar, retningslinjer og prinsipp styret vedtek.

Aksjonæravtaler blir ofte nytta for å detaljere tilhøvet mellom aksjonærane. Aksjonæravtala kan regulere ulike eigarspørsmål som røysterett, fordeling av styreplassar, innsynsrett, innskotsplikt og forkjøpsrett.

Ein aksjonær har ulike rettar i eit selskap avhengig av kor stor del av selskapet vedkomande eig. For ein kommune er det derfor viktig at eigardelen er tilpassa kommunen sitt føremål med selskapet.

Har kommunen strategiske målsettingar for sitt eigarskap, bør kommunen ha kontroll med selskapet ved å eige 50 % eller meir av dei røysteføre aksjane i selskapet. Ønskjer kommunen maksimal kontroll over selskapet, bør kommunen eige selskapet fullt ut. Er eigarskapen av meir finansiell karakter er det ikkje så viktig kor stor del av selskapet kommunen eig.

- 100 % (aksjar og røyster)
I ein slik situasjon treng ikkje eigaren ta omsyn til rettar og reglar som elles gjeld for å verne dei andre aksjonærane.
- 90 % (aksjar og røyster)
Dersom ein aksjonær eig over 90 % av aksjane og røystene i eit aksjeselskap, kan vedkomande majoritetsaksjonær tvangsutløyse dei andre aksjonærane i selskapet.
- 67 % (røyster)
Vedtak om endring av selskapet sine vedtekter føreset minst to tredelar av røystene. Det same gjeld avgjerd om fusjon eller fisjon, vedtak om høgding eller nedsetting av aksjekapitalen, opptak av konvertible lån, vedtak om omdanning og vedtak om oppløysing av selskapet.
- 50 % (røyster)
Døme på avgjerder som blir fatta med alminneleg fleirtal er val av styremedlemmer, godkjenning av årsrekneskap og vedtak om utdeling av utbyte. Vedtekter og aksjonæravtale kan regulere behov for breiare, men ikkje snevrare tilslutning i slike saker.
- 34 % (røyster)

Dersom ein aksjonær har meir enn ein tredjedel av røystene, vil denne normalt ha negativ kontroll over mange av dei viktigaste avgjerdene i selskapet. Serleg gjeld det vedtaksendingar.

Kommunen sin økonomiske risiko i høve til eigardel i aksjeselskap er direkte knytt til verdien av aksjekapitalen som kommunen har skote inn. Selskapet sine midlar blir disponera av selskapet sitt styre og dagleg leiar.

Dersom kommunen(-ane) som eigar av selskap ønskjer å ta ut midlar, må det skje etter aksjelova sine reglar om utdeling av utbytte eller fondsemisjon. Utdeling av utbytte til eigarane kan berre bli føreteke etter forslag frå styret og må bli vedteken på generalforsamlinga. Innafor ramma av aksjelova kan det gjennom aksjonæravtale heimlast ytterlegare handlingsreglar for disponering av selskapet sitt overskot. Det er bindande for styret si innstilling og generalforsamlinga sitt vedtak.

5.1.5 Samvirkeføretak (SA)

Selskapsforma samvirkeføretak (SA) er ei formalisering av dei ulovfesta andelslag, lutlag, partslag, BA osv.

Samvirkeføretaka er ein demokratisk organisasjonsform som byggjer på prinsipp om aktiv brukardeltaking og frivillig og opent medlemskap. Selskapsforma har som hovudføremål å fremme medlemmene sine økonomiske interesser gjennom deira deltaking i verksemda som kjøparar eller tilbydarar av varer eller tenester.

5.1.6 Stifting

Stiftingar er regulera i "Lov om stiftelser (stiftelsesloven) av 15.06.2001. Lova trådde i kraft frå 01.01.2005.

Ei stifting skil seg frå andre selskapsformer ved at den ikkje har nokon eigarar eller deltakarar. Stifting er sjølv eigande. Når ei stifting er oppretta har stiftarane ikkje lenger råderett over verdiane som er overført til stiftinga.

Ved oppretting skal ei stifting ha ein grunnkapital på minst kr 100.000. Jf § 14 i stiftingslova.

Ei stifting kan vera ei eigna organisasjonsform for å løyse bestemte oppgåver som ein ønskjer å skilje ut og gje fullt sjølvstende.

Sidan ei stifting ikkje kan ha eigarar, kan ein kommune ikkje øve påverknad på grunnlag av eigarskap. Det kan vera ei betydeleg ulempe, men samtidig gje mogelegheit til å sikre verdiar under skiftande tilhøve.

Reglane for avvikling av stiftingar er komplekse. Både styret og stiftarane må godkjenne avviklinga. I tillegg er det stilt krav om godkjenning hos Stiftelsestilsynet før den formelle avviklinga kan finne stad.

Ei stifting blir leia av eit styre som er oppnemnd i tråd med vedtektene i stiftinga. Stiftinga må ha eit bestemt føremål. Stifting blir sett på som ueigna dersom kommunen ynskjer noko form for styring, påverknad eller kontroll.

5.1.7 Interkommunalt samarbeid

Kommunelova regulerar fire former for interkommunalt samarbeid;

- Interkommunalt samarbeid med eige styre (§ 27)
- Administrativt vertskommunesamarbeid (§ 28b)
- Vertskommunesamarbeid med felles folkevald nemnd (§ 28c)
- Samkommune

Interkommunalt samarbeid er først og fremst eit alternativ til tradisjonell kommunal organisering i etatar/einingar der volum, fagleg kompetanse, sårbare tilbod er utfordringar. Interkommunalt samarbeid kan og i ein del tilfelle vere eit alternativ til anna selskapsorganisering.

Kommunelova har nærare reglar for slikt samarbeid.

5.1.8 Medlemskap i organisasjonar

Medlemspengar

Sparar ressursar, supplerar kompetanse

